

INSPIRATIONSMATERIAL FÖR LÄRARE

människoungar

7 september – 17 november 2024

Galleri 3, vån 3, Kulturhuset Sergels torg

Foto Marilde Rahm

KULTURHUSET
stadsteatern

Utställning: *Människoungar*

Hur känns det egentligen att vara barn idag? I konstupställningen *Människoungar* kan liten som stor stanna upp, titta och fundera. Trycka på paus en stund bland verk av konstnärer som Lena Cronqvist, Karin Mamma Andersson och Charlotte Gyllenhammar.

Det här materialet riktar sig till dig som besöker utställningen tillsammans med skolelever. Det kan användas i sin helhet, eller så väljer ni de avsnitt som passar er bäst. Innan besöket kan det fungera som en introduktion till utställningens teman, och efteråt som stöd för att hitta ingångar och diskussionsämnen kopplade till besöket. Att samtala och reflektera kring de intryck och tankar som väcks hos eleverna, är en stor del av helhetsupplevelsen.

Utställningen *Människoungar* vill locka till samtal om hur det kan kännas att vara ung i världen idag. Flertalet av konstverken i utställningen har barn i fokus, eller tar på lekfulla sätt upp ämnen och känslor man ofta möter, men kanske har svårt att sätta ord på.

Det viktigaste i besöket är vad ni ser och upplever. Stanna upp, betrakta och fundera. Vad ser ni i konstverken? Det kan börja så enkelt som att beskriva färgerna och formerna. Vandra runt i utställningen och utforska konstverken från olika avstånd och vinklar. Hur upplevs de i förhållande till varandra? Fortsätt sedan med att försöka beskriva uttrycken. Är de glada, arga eller ledsna? Vad tror ni att de avbildade figurerna känner? Har någon haft liknande känslor och upplevelser?

Konstverken i utställningen *Människoungar* är alla del av Stockholms stads konstsamling, som berikar stockholmarnas vardag på skolor, torg och andra platser.

Utställningen är indelad i fem teman:

Alexandra Skarp, Badrummet

Alexandra Skarp, Badrummet

Tema 1: På egen hand

I början av livet är varje dag ett möjligt äventyr, med nya lärdomar och prövningar. Dessa gör att vi utvecklas och lär oss att ta ansvar, men ger oss också möjlighet att utforska vår kreativitet, testa gränser men även att misslyckas. Till hjälp har vi våra sinnen och instinkter. Skolan är en av livets första grundpelare och innebär intellektuella och sociala utmaningar. Skolan är en källa till glädje och gemenskap för många. Men den kan också ge upphov till jobbiga känslor, som prestationsångest och utanförskap. I rummet möter du konstverk som visar på hur det kan kännas att behöva ta ansvar. Konstverken visar också på glädjen av att våga utmana sig själv och vikten av att få göra det på sitt sätt.

Förslag på fokuskonstverk i detta tema

Alexandra Skarp – *Badrummet och Vägen*

Alexandra beskriver själv sina verk som befolkade av individer i mer eller mindre vardagliga situationer. De handlar om individen i förhållande till sin tillvaro, sina erfarenheter och sinnesstämningar – både positiva och negativa. I *Badrummet* och *Vägen* befinner sig gestalterna just där, mitt i vardagen där miljöerna kan upplevas lite kalla och hårda. De har överdrivet stora ögon och händer, ett uttryck för människans kanske viktigaste sinnen, synen och känslan. De ter sig nästan som aliens, nedsläppta i den alldagliga världen, där de ska lära sig utföra jordliga sysslor.

Övning: Min superkraft

Instruktioner:

Diskutera med eleverna vad det innebär att vara modig och ta ansvar, även när man känner sig lite rädd. Be dem sedan att teckna av sig själva som en superhjärte. Någon som klarar av en utmaning, som att gå till skolan ensam eller prova något helt nytt. Vilka sinnen behöver vara förstärkta hos de olika superhjältarna?

Tema 2:

Prisma

Kroppen kan liknas vid en maskin som ska ta oss genom livet. Den är starkt kopplad till vår identitet och är också ett verktyg för oss att uttrycka våra känslor. Våra kroppar är i ständig förändring, men aldrig så mycket som när man är ung. Att känna sin kropp förändras kan vara både spännande och obehagligt. Man kan uppleva att förändringen går för snabbt eller att man förändras på ett sätt man inte kan identifiera sig med. Det finns många förväntningar på hur våra kroppar ska se ut, förväntningar som förstärks genom bilder vi möter och normer vi tvingas in i. Blickar från andra kan kännas dömande och man kan känna sig ofrivilligt iakttagen. I rummet möter du konstverk som visar på kroppens mångsidighet och hur en kropp i förändring kan upplevas. Konstverken berättar också om styrkan i att få bestämma över sin egen kropp och identitet.

Förslag på fokuskonstverk i detta tema

Lisa Jonasson – *Pareidolia*, *Viloläge* och *Inbillningsdags*

Lisa Jonasson har utvecklat ett helt eget formspråk. Det myllrar av gestalter och symbolik i bilderna. Ett genomgående tema genom hennes konstnärskap är fascinationen för kroppen och hur ens inre och yttre liv relaterar till varandra. Våra kroppsupplevelser kommunicerar inåt och påverkar känslolivet. De tre verken i utställningen tillhör en serie verk hon skapat för att visa hur ens känslor direkt är sammankopplade till just kroppens fysik. Hur kan ångest te sig kroppsligt? Hur känns det att se sin egen kropp i förhållande till omgivning och förväntningar?

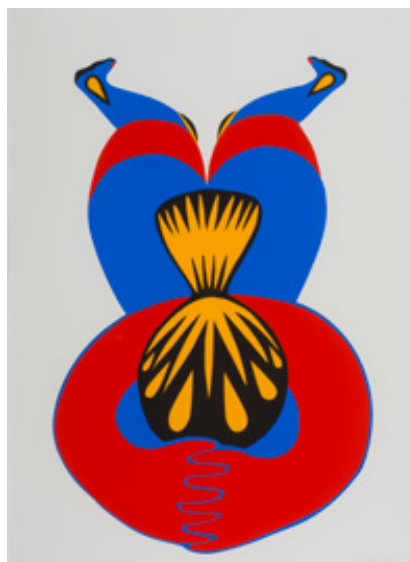
Övning: Kroppens uttryck

Instruktioner:

Låt eleverna utforska hur kroppen kan uttrycka olika känslor. De kan arbeta i par och använda kroppsspråk för att visa känslor som glädje, ilska, rädsla

Lisa Jonasson, *Pareidolia*

Lisa Jonasson, *Viloläge*

Lisa Jonasson, *Inbillningsdags*

eller förvirring. Efteråt får de med färgat papper och sax sätta ihop former och färger till en figur som uttrycker en av dessa känslor, inspirerade av Lisa Jonassons verk som visar hur kropp och känslor kan hänga ihop.

Tema 3: Pinnar och dimmor

Världen har vi ärvt genom generationer, i tusentals år. Varje nytt släktled bidrar med nya perspektiv, och har möjlighet att dra lärdom av tidigare generationers bedrifter och misstag. Idag omges vi med avancerad digital teknik som påverkar våra liv och vår omvärld. Samtidigt befinner vi oss i en klimatkatastrof, där det är osäkert hur vår framtida värld kommer se ut. Att växa upp med oron för klimatet kan kännas orättvist. Det är en jobbig känsla att veta att man kommer behöva vara med och bära ansvaret för att rädda vår planet. I rummet möter du konstverk som berättar om vår omvärld och hur vi förhåller oss till den. De visar på det nya landskapet vi befinner oss i, det digitala och ibland dystopiska. Men konstverken berättar också om hur vi med nya perspektiv kan förstå vår omvärld bättre.

Förslag på fokuskonstverk i detta tema

Mattias Bäcklin – *Distad rundgång*

Bäcklin beskriver det själv som att hans konstnärskap hämtar inspiration från två vitt skilda delar av hans liv. Dels hans bakgrund som professionell breakdansare, dels hans intresse för ekologi och erfarenhet som ornitolog och insekts-samlare. I hans konst förenas dessa motpoler. Bäcklin skapar en egen mytologi, där natur och civilisation smälts samman och formar en värld där samtid, ursprung och potentiell framtid knyts ihop. I *Distad rundgång* möter vi naturen i vad som verkar vara en uppvriden och skev verklighet. Djurens rörelsemönster är starkt påverkat och verkar överstiga vad som egentligen är fysiskt möjligt. Kan bilden skapa oro? Är det en befintlig eller kommande dystopi vi bevittnar?

Övning: Framtidens värld

Instruktioner:

Diskutera med eleverna hur klimatförändringar och teknologi påverkar vår värld. Ta fram tidningar och klipp ihop collage som visar en framtida värld, inspirerade av Mattias Bäcklins verk. Hur tror de att världen kommer att se ut? Hur kan natur och teknologi smälta samman på både bra och dåliga sätt? På vilka olika sätt avbildas natur och teknologi i tidningar och andra medier?

Mattias Bäcklin, *Distad rundgång*

Tema 4:

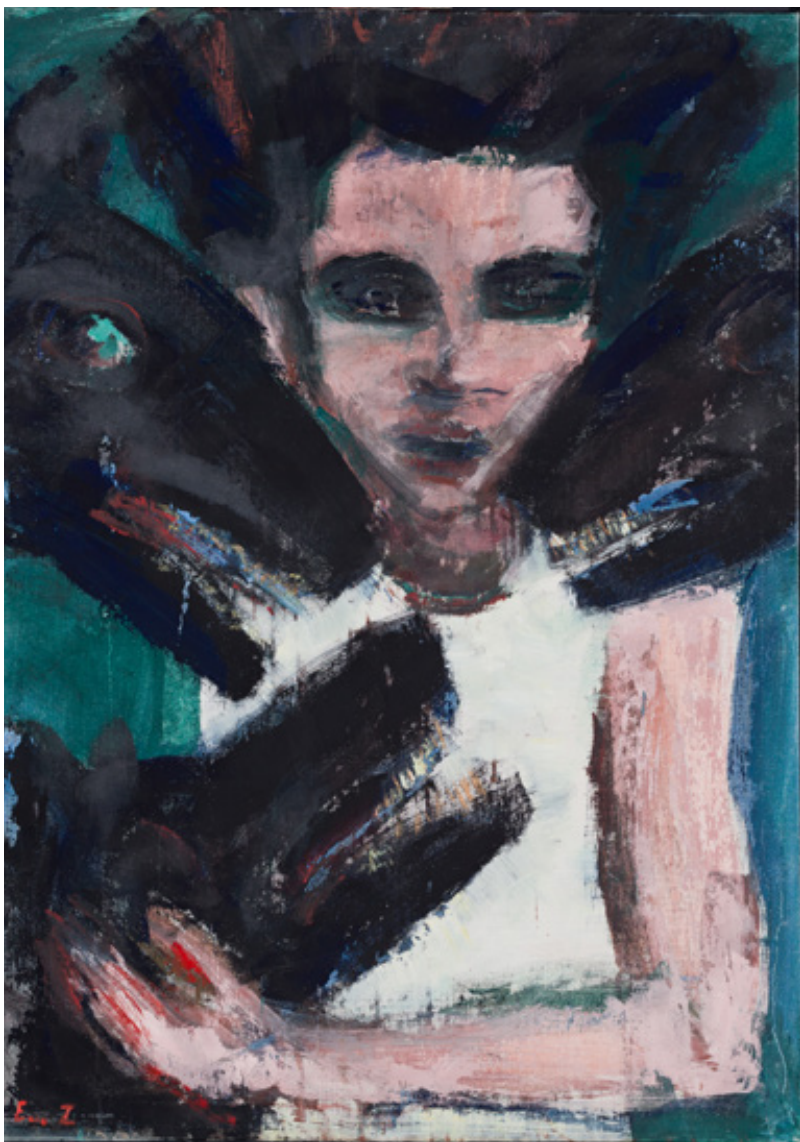
I natten stjärnorna

Relationer är det vi fyller våra liv med. Relationerna till människor omkring oss, men också de till oss själva. Relationer kan se olika ut och betyda olika mycket för oss. Vissa följer med oss genom hela livet, medan andra kommer och går. Några tar slut fortare än vi själva skulle velat. När man är ung kan det vara extra svårt att hantera förlusten av en relation. I rummet möter du konstverk som porträtterar olika sorters relationer. Familj, vänner och kärleksförhållanden. De visar på glädjen i att omge sig med människor man mår bra av. Konstverken berättar också om sorgen av att förlora någon man älskar och hur man kan hitta tröst i varandra.

Förslag på fokuskonstverk i detta tema

Eva Zettervall - *Vargflickan*

Vargflickan är en sådan målning där betraktaren behöver lämna det komfortabla, gå ur sin invanda komfortzon och möta sig själv på ett annat sätt. Det är en rå målning där en förvildad flickgestalt, omgärdad av vargar, stirrar tillbaka på betraktaren. Hennes hand är fläckad med blod, men ansiktsdragen är lugna. Blicken som möter oss är stabil. Flickan har sin flock, de skyddar varandra i vått och torrt. *Vargflickan* porträtterar kanske systerskap, hur kvinnor tillsammans kämpar för att stå upp mot de som vill dem illa. Vargar har ofta använts inom kulturen. Till exempel Mowgli i Djungelboken som blir uppfostrad av vargar, Romulus och Remus i den romerska mytologin och japanska animen Prinsessan Mononoke. Ibland har vargar även setts som farliga och onda.

Eva Zettervall, *Vargflickan*

Tema 5: Jag vill känna dig

I trygghet kan ibland oro tränga in. Familjens förväntningar och påtryckningar är kanske något som kan få hemmets fyra väggar att kännas som en begränsning, snarare än en trygg punkt. Oron kan orsaka ångest och försvarsmekanismer där man försöker dölja vad som egentligen är fel. Trots människor runt omkring, kan man känna sig ensam och uppleva att ingen förstår en. Även i leken kan det existera maktutövning, eller till och med våld. Det som startar som något oskyldigt, kan ibland eskalera. Och det kan vara svårt att slita sig från gruppens vilja och åsikter. I rummet möter du konstverk som berättar om olika former av oro och ensamhet. Konstverk som vill öppna upp för samtal kring det som kan kännas jobbigt.

Förslag på fokuskonstverk i detta tema:

Année Olofsson - *Hide and Seek*

Année Olofsson berör oftast allvarliga ämnen så som sorg. Många av hennes bilder befinner sig i gränslandet mellan obehag och förtröstan. Ofta använder hon sig av sig själv i bilderna och inkluderar även familjemedlemmar som modeller. I *Hide and Seek* ser vi en kvinna med två händer framför sitt ansikte. Det är inte hennes händer, de ser snarare ut att tillhöra ett barn. Den enkla kompositionen blir till kraftfull symbolik. Vill barnet skydda sin förälder? Mot vem eller vad? Är det något annat som barnet oroas av, men har svårt att tala om? Barnets känsliga och naiva händer är inte tillräckliga, men gör så gott de kan.

Övning: Dolda känslor

Instruktioner:

Efter att ha diskuterat temat om ensamhet och oro, låt eleverna skriva en kort berättelse eller dikt om en känsla de ibland gömmer för andra. Hur ser den känslan ut? Hur låter den? Vad har den för färg, form och temperatur?

Année Olofsson, *Hide and Seek*

Foto: Matilda Rahm

Vill ni ha mer?

Läs mer om utställningen

<https://kulturhusetstadsteatern.se/utställningar/manniskoungar>

Skolvisningar

Vi erbjuder kostnadsfria skolbesök med introduktion och samtal. Boka: <https://kulturhusetstadsteatern.se/for-skolan/skolbesok-i-manniskoungar>

Skapande skola

I samband med utställningen erbjuder vi workshops som går att boka inom ramen för Skapande skola. Dessa kan skräddarsys efter era behov. För mer information, maila: estella.burga@kulturhusetstadsteatern.se

Läs mer om vår skolverksamhet

www.kulturhusetstadsteatern.se/for-skola

Foto: Stockholm konst

KULTURHUSET
stadsteatern